

Πρόγραμμα προσδιορισμού της σχετικής αφθονίας των θηραματικών ειδών στην Ελλάδα μέσω της κυνηγετικής δραστηριότητας (ARTEMIS II)

Σε συνέχεια της εφαρμογής του προγράμματος ARTEMIS και με στόχο την ολοκλήρωση της εικόνας της κυνηγετικής κάρπωσης και της κατάστασης των πληθυσμών των θηραματικών ειδών στην Ελλάδα, η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδας προχώρησε στην εκπόνηση ενός συμπληρωματικού προγράμματος για να εκτιμηθεί η δομή των πληθυσμών και των κυνηγετικών αποθεμάτων.

Το πρόγραμμα αυτό στηρίζεται απόλυτα στη συνεργασία των κυνηγών, χρησιμοποιώντας παράλληλα και το δυναμικό των θηροφυλάκων των Ομοσπονδιών. Τα στοιχεία που συλλέγονται καθημερινά, κατά την κυνηγετική περίοδο, μέσω των τακτικών ελέγχων που διεξάγουν οι Ομοσπονδιακοί θηροφύλακες, τροφοδοτούν μια βάση δεδομένων από την οποία θα προκύψουν πολύτιμες πληροφορίες που θα περιγράφουν την κατάσταση του πληθυσμού του καθενός θηράματος.

Οι πληροφορίες που συλλέγουν οι Ομοσπονδιακοί θηροφύλακες για την υλοποίηση του προγράμματος περιλαμβάνουν γενικές πληροφορίες της κυνηγετικής εξόρμησης του ελεγχόμενου κυνηγού, καταγραφή των θηραμάτων που έχουν θηρευθεί καθώς και λήψη, κατόπιν άδειας του κυνηγού, τμήματος από συγκεκριμένα σημεία του θηράματος, όπως τμήμα της φτερούγας του πτηνού ή μέρος του ποδιού του λαγού. Όλα αυτά τα δεδομένα αναλύόμενα με συγκεκριμένο τρόπο οδηγούν στην ακριβή γνώση της κατάστασης του πληθυσμού του κάθε θηρεύσιμου είδους.

Γνωρίζοντας την κατάσταση των πληθυσμών των θηραματικών ειδών, ανά πάσα στιγμή, οι επιστήμονες των Κυνηγετικών Οργανώσεων είναι σε θέση να κρίνουν τη σοβαρότητα ή την ανησυχία που πρέπει να δημιουργούν φαινόμενα που έως τώρα ήταν ανεξήγητα και πιθανόν δημιουργούσαν αδικαιολόγητο πανικό, όπως η ξαφνική μείωση που κατά διαστήματα παρατηρείται σε κάποιο θήραμα. Είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα του 2002, όταν οι κυνηγοί σε όλη την Ευρώπη με ανησυχία παρατήρησαν ότι είχαν εξαφανιστεί οι μπεκάτσες από όλα τα μπεκατσοτόπια. Όμως, η γνώση από ανάλογα προγράμματα επέτρεψε στους επιστήμονες, που παρακολουθούσαν τους πληθυσμούς του είδους, να επέμβουν καθυστερημένα, διατυπώνοντας με βεβαιότητα την άποψη, ότι οι πληθυσμοί είναι υγιείς και ότι οι μπεκάτσες θα ξαναεμφανιστούν τις επόμενες χρονιές σε μεγάλους αριθμούς, **όπως πράγματι έγινε.**

Είναι προφανές ότι με τη γνώση αυτών των παραγόντων προλαμβάνονται τα βιαστικά, επικίνδυνα και ασαφή συμπεράσματα, που μόνο βεβαιωμένες απαγορεύσεις θήρας μπορούν να επιφέρουν, ενώ ταυτόχρονα μπορεί να υπάρξει σημαντική συνεισφορά στη λήψη διαχειριστικών μέτρων, ώστε να βοηθηθούν οι θηραματικοί πληθυσμοί που χρειάζονται επιπλέον ενίσχυση.

Βασικές απαντήσεις για το ARTEMIS II

Τι είναι το Αρτεμις II;

Είναι η διαρκής λήψη και επεξεργασία στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν την κυνηγετική δραστηριότητα, με στόχο τον προσδιορισμό της σχετικής αφθονίας (πληθυσμιακών τάσεων) των θηραματικών ειδών στη χώρα μας. Το πρόγραμμα αυτό έρχεται να συμπληρώσει το ARTEMIS I, κυρίως στον τομέα της συλλογής και ανάλυσης βιολογικού υλικού από τα θηράματα. Αποτελεί έργο της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας και χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από αυτήν.

Πως γίνεται η συλλογή των στοιχείων;

Η συλλογή των στοιχείων γίνεται από τους Θηροφύλακες των κυνηγετικών οργανώσεων με τη βοήθεια ειδικού εξοπλισμού που τους έχει προμηθεύσει η ΚΣΕ. Έτσι, οι θηροφύλακες στη διάρκεια των τυπικών τους ελέγχων συμπληρώνουν κατ' αρχήν το ειδικά σχεδιασμένο για το σκοπό αυτό καρτελάκι, παίρνοντας από τον ελεγχόμενο κυνηγό μια σύντομη συνέντευξη.

Ακολούθως, ερωτούν τον κυνηγό αν διατίθεται να τους δώσει κάποιες φτερούγες από τα πουλιά που έχει θηρεύσει, ένα μπροστινό πόδι από τον λαγό ή αν μπορούν να εξετάσουν την οδοντοστοιχία του θηρευμένου αγριόχοιρου για να προσδιορίσουν την ηλικία του. Τα δείγματα αυτά τα τοποθετούν σε ειδικό σακουλάκι από πολυαιθυλένιο, συσχετίζουν σε ειδική ετικέτα το δείγμα με τον αύξοντα αριθμό του ερωτηματολογίου που αντιστοιχεί σε μια κυνηγετική εξόρμηση του ελεγχόμενου κυνηγού και τα αποθηκεύουν σε καταψύκτη.

Πως γίνεται η επεξεργασία των στοιχείων;

Δώδεκα θηροφύλακες διάσπαρτοι σε όλη τη χώρα, οι οποίοι αποτελούν και τους «πυρήνες» του προγράμματος συγκεντρώνουν τα καταψυγμένα δείγματα από τους θηροφύλακες της ευθύνης τους. Κατόπιν, τα αποστέλλουν με ταχυμεταφορά στην έδρα της επιστημονικής ομάδας, η οποία διαθέτει ειδική εκπαίδευση, αυτή τα αποψύχει, τα αποξηραίνει και ακολούθως αναγνωρίζει την ηλικία και το φύλο του πουλιού ή του λαγού, στο οποίο ανήκαν αντίστοιχα. Όλα αυτά τα πρωτογενή στοιχεία, αφού εισαχθούν σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων, υποβάλλονται σε στατιστική επεξεργασία.

Αποτελέσματα

Από την ανάλυση και ερμηνεία των στοιχείων του ερωτηματολογίου μελετώνται χαρακτηριστικά της κυνηγετικής δραστηριότητας όπως:

- η κυνηγετική προτίμηση κατά θήραμα και η γεωγραφική της κατανομή,
- η κυνηγετική πίεση των διάφορων περιοχών σε σχέση και με την προέλευση των κυνηγών.

Από την ανάλυση και ερμηνεία των στοιχείων που προκύπτουν από το βιολογικό υλικό (φτερούγες πουλιών, πόδια λαγού και εξέταση δοντιών αγριόχοιρου) προσδιορίζονται:

- Οι συχνότητες ηλικίας και φύλου αντιπροσωπευτικού δείγματος ατόμων διαφόρων θηραματικών ειδών και απ' αυτό συνάγονται οι δημογραφικές τάσεις των πληθυσμών τους,
- Οι σχέσεις μεταξύ δημογραφικής κατάστασης, μετακινήσεων και γεωγραφικής κατανομής των πληθυσμών των διαφόρων ειδών.

Οφέλη

Τα οφέλη από το πρόγραμμα αυτό είναι ποικίλα και ιδιαίτερα σημαντικά. Ενδεικτικά αναφέρονται:

1. Η δυνατότητα διαμόρφωσης τεκμηριωμένων προτάσεων για την επίτευξη συνεχούς και δίκαιης απολαβής του πλεονάσματος του θηραματικού κεφαλαίου σε συνδυασμό με την κυνηγετική πίεση.
2. Η δυνατότητα συσχέτισης της κατάστασης των θηραματικών πληθυσμών με ετήσιες ή μακροχρόνιες αλλαγές βιοτικών ή άλλων παραγόντων.
3. Η δυνατότητα στρατηγικού σχεδιασμού βελτιωτικών προγραμμάτων που απαιτούνται για την ανάπτυξη και διατήρηση των θηραματικών πληθυσμών κατά είδος (Actionplan)
4. Η δυνατότητα εκπόνησης σχεδίων αειφορικής διαχείρισης των θηραματικών πληθυσμών κατά είδος και γεωγραφική ενότητα (Masterplan)
5. Η δημιουργία τράπεζας πληροφοριών στην ΚΣΕ, η οποία θα συγκεντρώνει τέτοια στοιχεία, που θα της δίνει την δυνατότητα να τεκμηριώνει τις προτάσεις της προς την Πολιτεία.